

Udskriftsdato: 21. december 2025

KEN nr 9129 af 02/03/2016 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 5-16 om arbejdsskade - Erhvervssygdom - anerkendelse - brystkræft - natarbejde - latenstid

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2014-5013-54418

Ankestyrelsens principafgørelse 5-16 om arbejdsskade - Erhvervssygdom - anerkendelse - brystkræft - natarbejde - latenstid

Resumé:

Der er ikke tilstrækkelig lægelig viden, der bekræfter en sammenhæng mellem natarbejde og risikoen for udvikling af brystkræft, - dog er der øget risiko ved natarbejde i en meget lang årrække (natarbejde mindst én gang ugentligt i 25 år eller mere).

Brystkræft kan ikke anerkendes som erhvervssygdom på grund af natarbejde (i tidsrummet 23 til 06), hvis sygdomme påvises flere år efter ophør af natarbejde, selv om der har været natarbejde mindst én gang om ugen i mere end 20 år. Hvis latenstiden har været for lang, vurderes natarbejde ikke at være årsag til brystkræft.

Arbejdsskadestyrelsens Erhvervssygdomsudvalget drøfter løbende videnskabelige udredninger om sammenhængen mellem brystkræft og natarbejde.

–Efter den seneste udredningsrapport fra 2013 forelægges sager i praksis ikke, hvor der har været én nattevagt om ugen i mindre end 25 år. I sager, hvor der har været flere nattevagter om ugen i mindre end 25 år men mindst 20 år, kan forelæggelse overvejes, mens sager med mindst én eller flere nattevagter om ugen i mere end 25 år forelægges.

Pauser i belastningen, latenstid (tiden der går fra natarbejdets ophør til sygdommen påvises) og konkurrerende forhold i form af livsstilsfaktorer og biologiske/genetiske faktorer er alle ting, som taler imod en anerkendelse.

I den konkrete sag fik tilskadekomne, der havde haft natarbejde mindst én gang om ugen i 23 ½ år afslag på anerkendelse af brystkræft som erhvervssygdom. Vi lagde vægt på, at latenstiden i det konkrete tilfælde var for lang til, at der var sammenhæng mellem brystkræften og natarbejdet. Tilskadekomne var ophørt med natarbejde i 1999 og fik i 2005 konstateret brystkræft.

Lovgivning:

Lov om arbejdsskadesikring - lovbekendtgørelse nr. 278 af 14. marts 2013 - § 5 og § 7

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt for at afklare, hvornår brystkræft kan anerkendes som en erhvervssygdom som følge af natarbejde.

2. Reglerne

Lov om arbejdsskadesikring § 7, stk. 1., nr. 2, fastslår, at der ved erhvervssygdomme efter denne lov forstås andre sygdomme (end de i nr. 1 nævnte), hvis det godtgøres, enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder de krav som er nævnt i nr. 1, 1. pkt., eller må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

3. Andre principafgørelser

Gældende

Følgende principafgørelse gælder stadig:

17-11: Ankestyrelsen fandt ikke grundlag for at anerkende brystkræft som erhvervssygdom hos en mand, der i mange år havde arbejdet med nattevagter. Vi lagde vægt på, at der ikke var medicinsk dokumentation for en sammenhæng mellem natarbejde og udvikling af brystkræft hos mænd. Vi fandt heller ikke, at den viden, der foreligger om sammenhæng mellem natarbejde og udvikling af brystkræft hos kvinder, kan overføres til mænd, da årsagsforholdene for udvikling af brystkræft er forskellig hos mænd og kvinder.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i din sag om klage over Arbejdsskadestyrelsens afgørelse truffet den 19. august 2014.

Resultatet er

- Din brystkræft er ikke en arbejdsskade

Det betyder, at vi er enige i Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, som vi stadfæster.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Brystkræft som følge af natarbejde er ikke nævnt i Arbejdsskadestyrelsens fortegnelse over erhvervssygdomme. Vi anerkender derfor ikke din sygdom i form af brystkræft som en arbejdsskade efter fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Der er ikke sikker sammenhæng mellem brystkræft og den belastning, som du har været udsat for på arbejdet.

Din sag har tidligere været forelagt for Erhvervssygdomsudvalget. Udvalget indstillede dengang til, at din sygdom ikke kunne anerkendes som en erhvervssygdom. Vi har ikke fundet grundlag for at forelægge din sag for Erhvervssygdomsudvalget igen.

Erhvervssygdomsudvalget er et udvalg, der rådgiver Arbejdsskadestyrelsen om tilfælde, der ikke kan anerkendes efter fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Fortegnelsen over erhvervssygdomme

Sygdomme bliver optaget på en fortegnelse over erhvervssygdomme, hvis det er kendt, at en bestemt arbejdsmæssig belastning medfører en stor risiko for at udvikle sygdommen. Hvis man har en sygdom, som står på fortegnelsen, og hvis man har været udsat for den bestemte belastning i tilstrækkeligt omfang, vil sygdommen blive anerkendt som en erhvervssygdom.

Selvom din sygdom ikke kan anerkendes efter betingelserne i fortegnelsen, kan der være mulighed for at få den anerkendt alligevel. Hvis vi mener, at der er en mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes, vil vi forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget.

Vores vurdering

Vi vurderer, at det forhold, at du har haft natarbejde mindst 1 gang om ugen i samlet cirka 23½ år frem til 1999 ikke udelukkende eller i overvejende grad er årsag til din sygdom.

Vi har lagt til grund, at du har brystkræft.

Vi har også lagt til grund, at du siden starten af 1970'erne har arbejdet som sygehjælper og derefter som sygeplejeelev og sygeplejerske. Du har i perioden frem til 1999 haft natarbejde mindst 1 gang om ugen i samlet cirka 23½ år. Fra 1999 til 2003 arbejdede du ved Falcks Redningskorps, hvor der ikke er beskrevet natarbejde svarende til én eller flere gange om ugen. Siden 2003 har du ikke haft nattevagter.

I 2005 opdagede du en knude i dit venstre bryst og du fik konstateret brystkræft i juni 2005.

Vi har lagt vægt på, at der ikke er nogen generelle lægelige undersøgelser, som beviser en sammenhæng mellem brystkræft og de belastninger, du har været udsat for på arbejdet.

Vi har også lagt vægt på, at dit arbejde ikke har medført belastninger, som giver en særlig risiko for udvikling af brystkræft.

Vi har herved lagt vægt på, at der ikke i årene op til det tidspunkt, hvor din sygdom blev konstateret i 2005 har været tilstrækkeligt natarbejde. Ud fra en lægefaglig vurdering, vil effekten af natarbejde forsvinde hurtigt efter ophør med natarbejde, og hvis der er flere års latenstid, vurderes natarbejde ikke at være årsag til brystkræft. Vi skønner at latenstiden i dit tilfælde har været for lang til, at der kan være sammenhæng mellem dit natarbejde og brystkræft.

Ud fra en lægefaglig vurdering, er der måske en ganske let øget risiko for at udvikle brystkræft, hvis man udsættes for natarbejde i tidsrummet 23 til 06 cirka én gang om ugen eller mere. Risikoen er dog meget beskeden og der må ikke være konkurrerende årsager. En nylig systematisk gennemgang af den videnskabelige litteratur fra 2013 konkludere, at der ved gennemgang af de 16 studier ikke var tilstrækkelig dokumentation for en sammenhæng mellem natarbejde og brystkræft. Dog viste en større hyppighed af natarbejde end én gang om ugen, at risikoen måske øges, hvorved kravet til den samlede varighed kan nedsættes.

Ud fra en samlet vurdering af ovenstående, finder vi, at din brystkræft ikke kan anerkendes som en erhvervssygdom.

Krav for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget

Vi beder Arbejdsskadestyrelsen om at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget, hvis vi skønner, at der er en mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

Vi har ikke fundet grundlag for at forelægge din sag for Erhvervssygdomsudvalget igen. Vi henviser i den forbindelse til vores vurdering ovenfor.

Krav for at anerkende sygdommen

Sygdommen vil kunne anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, hvis

1. der er generel lægelig viden om, at der er sammenhæng mellem de belastninger et arbejde har medført og udviklingen af en sygdom eller
2. arbejdet har medført så særlige belastninger, at arbejdet er årsag til sygdommen

Generel lægelig viden betyder, at der skal være foretaget flere store lægelige undersøgelser af mange personer. Undersøgelserne skal vise, at en bestemt type arbejde ofte giver en bestemt sygdom.

Særlige belastninger betyder, at der skal være noget helt særligt ved dit arbejde, som har været så belastende, at det har medført sygdommen.

Det er et krav, at sygdommen udelukkende eller i overvejende grad skyldes arbejdets særlige art og ikke andre ting.

Det er også et krav, at der ikke er lægefaglig tvivl om, at sygdommen skyldes arbejdet.

Ankestyrelsens lægekonsulent har vejledt om de lægelige spørgsmål i sagen.